

egyegy pénzdarabot tesznek le a szent kép' lábaihoz, és érzékeny bucsúzás után válnak el.

Innen látható le a Kulpa és Kulpicza képzette kies völgyszigetre, s Brod, a két folyó nyájas leánya mosolyog eléd, kicsinyke még, de jövődjé nagy. Véghellen fenyevesei most is hajóinknak legdrágább árboczfáit termők, széndús hegyei, de kivált a Kulpicza folyamának lejtős és nagy gőzerőt pótló esése, népének példátlan szorgalma és mértékletessége azon kincsek, mellyekkel a reménydús ara virgoncz vőlegényét a vasutat keblére várja.

A kastélyban magyar szó üdvezi jöttödet, és magyar szivesség fogad. Képzelted, hogy ilyen urnak csak jók, csak nemesek lehetnek emberei. K...os urban, ez uradalmak' igazgatójában, a legszivesb, legvendégszeretőbb gazdát, legbuzgóbb hazafit ismered meg. Nem csekély hállával tartozik e derék férfúnak a haza, hogy azon tartományban, hol még nem rég a magyar szó üldözött, utált vala, az uradalmi ügyeket általánosán magyar nyelven folytatja, magyar ifjakat alkalmaz az uradalmi hivatalokra, és általában hol csak lehet, magyar érdeket mozdít elő; elannyira, hogy e hegylakosság' Magyarhonban jártkelteinek nagy számát gyakran egész csoportokban urok' kedvelt nyelvében hallod beszélgetni. Éljen a derék honfi!

DIÓSY MÁRTON.

(Vége jövőre.)

SZERELEM.

O... *Etelkához.*

8.

Zongorához ültél,
És én közel hozzád
Merengő ihlettel
Hosszan néztem reád.

S sok búban elhaló
Vágy és remény után
Remegve kérdezém:
Szeretsz-e jó leány?

S válaszol lesütve
Szép szemed' pilláját:
Játszottad Romeót
S dicső Júliáját.

LISZNYAY KÁLMÁN.

HETI SZEMLE.

römmel közöljük, — még pedig, hogy a tárgy' tiszteletét annál inkább kitüntessük, heti szemlénk' gazdálkodni kénytelen hasábjain — a színházi igazgatóságnak f. hó' 20-dik napjáról a színházi titoknak ur' aláírása alatt költ s hozzánk beküldött hivatalos nyilatkozatát, miszerint: „Azon szózatokra, mellyekkel néhány hirlap az olly lelkesen fogadott „Bánkban” szomorujáték' korán elhunyt szerzőjének élő atyjára figyelmeztete, hivatalosan jelentetik a t. cz. közönségnek, hogy az igazgatóság jóval előbb, mint e tárgyban bármely hirlap felszólalt volna, t. Nyáry Pál, pestmegyei másodalispán ur' figyelmeztetése' következtében, öszutó 9-kén tartott ülésében olly határozatot hozott: hogy „Bánkban” legközelebbi bérszünetes és szerepváltoztatással is érdekesített előadásának tiszta féljövédelme nem ugyan Katona József' élő atyja — ki már jó ideje dicsőült fiához az örök béke' honába költözött — hanem még élő gyámoltalan özvegy anyja s nővére' számára küldessék meg.

Ezen határozatáról az igazgatóság kellőleg csak most értesítheti a t. cz. közönséget, miután a közbenjáró nemes keblü alispán ur maga sem tudta eddig a személyeket névszerint megnevezni, kik e jövédlemben részesítendőkk lennének. Ezen előadás öszutó' 29-re tűzetett ki, s az igazgatóság felszólítja egész tisztelettel a t. cz. közönséget, hogy azt minél nagyobb részvétélvel pártolni sziveskedjék; még csak azt kénytelenítettvén megjegyezni az igazság' érdekében, hogy „Bánkban” a folyó évi télutó' 17-ről kihirdetett díjazási rendszer' közzététele előtt már több évvel Pesten, Budán, a vidéken többször, sőt már a jelen nemzeti színpadon is azelőtt adatván, teljességgel nem tartozik azon színművek' sorába, mellyek közé a budapesti hírharang helyezi; és midőn az igazgatóság Katona' rokonait a főn érintett jövédlemben részleteti, méltányosságot igen, de nem kötelezést hisz teljesíteni.

A legnagyobb készséggel közöljük, mondom, ez érdekes nyilatkozatot, melly az Igazgatóságnak e kegyleti ügy körül mutatkozó nemes eljárását bizonyítva, egyszersmind azt is mutatja, mennyire szükséges, hogy minden köztintézetnek meg legyen a maga bizonyos lapja, mellynek hasábjain az Intézet illyes tervei, szándokai és kinézései felől, mintegy hivatalosan, hiteles kuttöbül meríthetné tudomását

a közönség. Minden pénzből élő, s tehát mennél több pénzt csinálni kénytelen közintézménynek saját érdekében állván a közönség' mennél nagyobb — minél általánosb rokonszenvét minden kitelhető becsületes uton módon maga iránt fölébreszteni s azt tartósan lelánczolni tudni. Hogy Bánkbán' irójának elszegényült édesanyja iránti e nemesszívű kegyletérezete színházi igazgatóságunknak becsületére szolgál, s az bizonyosan az illy rokonszenvet gerjesztő eszközök közé tartozik, azt tagadni senki nem fogja, s azért méltán eshetek neki rosszul, hogy a hírlapok öt vágyaiban a közönség' jótékony figyelmét illy nemes tárgyra ébreszteni szózatilag megelőzők éppen akkor, midőn az igazgatás már tetteleg intézkedett iránta. Hiában, a nyilvánosság' alkalmatlan korszakában élünk, mindenki mindent mindenha elmondhatni vél, csakhogy olykor első legyen az olvasót mulatni vagy untatni. Bizonyítja állításunkat a körülmény, miszerint azon lapok — mellyek az egész tárgyat hibetóleg szőnyegre sem hozták volna, ha tán éppen az igazgatás' légkörében nem szedegették volna föl lapjaik' számára ez érdekes cikktárgyat — azon lapok mondom nem is tudák, hogy Bánkbán' szerzőjének atyja nem él, hanem igen özvegyül nyomorgó édesanyja és nővére, kik mindenestre — akár lett legyen az igazgatásé, akár az érdemes alispán uré, akár pedig a hírlapoké e kegyeletdús gyöngéd eszme — hálás köszönettel veendik a közönség' e tárgyban irántuk mutatkozandó meleg rokonszenvének üdves eredményeit. Azért engedjék meg önök hogy e hivatalos felszólításhoz csekély magunkét is, szívünk' legbensőbbjéből fakadtat, hozzá csatolni szabadjon.

— Színházi igazgatósággrul szólván, egyikét azon minapi conservatoriumi hangversenyféle cikkkünkbe csuszott kitételeinknek akarjuk jóvá tenni, mellynek értelmét némelylek talán oda csavarni szerették volna, hova az czélozva soha nem volt, s egyáltalában nem is lehetett. Kérvén egyszersmind — kölcsönös viszonyosság' fejében — az illetőket, miszerint ők is a loyális szándokot, valóságos meggyőződést s meleg ügyszeretetet rosz akaratnak, mellék érdeknek vagy éppen személyeskedésnek venni ne méltóztassanak. Vegül a színházi dolgokra vonatkozólag helyén lesz tán megjegyeznünk éppen ez alkalommal, hogy midőn mi az igazgatásról, színházi kormányrul szólunk, soha és semmi esetben sem értjük az országos főigazgatónak általunk is mélyen tisztelt személyét. Le roi régne, mais ne gouverne pas. Ime nagyobbbrul kisebb t érre vitt statuspolitikai szabad elvet kérjük szem elől nem feledni soha. S hogy az uralkodásnak — mert minden Intézet' főnöksége az uralkodásnak egy neme — (sőt minden magyar

nemes hoc ipso egy kis király) hogy mondom a kormányzási eszmék' terén keressem befejező idézetemet is, e tekintetben a nagy Cromwellel tartok, mondván: *Reginam Veritatem Regi Carolo anteponebam arbitratus.*

— De menjünk át más színházra is, a krisztinavárosi szép arányu színpörcz, melly ez alkalommal (mult kedden) pompásan és meglepő jó izléssel földiszítve valóságos diadalhomokjaul szolgált a magyarországi iparhaladásnak. Ennek számos barátai ugyanis (s vajjon ki ne lenne elvben az, kiben becsületes honfivér buzog?) mult hétfőn egy fényes lakomára sereglettek össze a mondott színpörczben, melly nemzeti színü függönyzet és számtalan tricolor zászlókkal kiéktíve valóban szép látmányt nyújtott a belépőnek. A lakoma közt úritett áldomások' hosszú sorát legkegyelmesbben uralkodó királyunk — és fenséges házáért emelt harsány köszöntés nyitotta meg. Másnap estve pedig tánczvigalom tartaték, mellyben gr. Károlyi Györgyné ő méltósága, gróf Batthyány Kázmér, Kossuth Lajos és gr. Teleky László urak magasztos éljenzéssel fogadtattak, sőt a két elnök ur az iparbarátok' harsány örömrivalgásai között ősi szokás szerint körül is hordoztatott. Ez alkalommal Veszter ur minden eddig nélkülözött társasági tánczígényeknek megfelelő új tánczával a Társalgóval lepte meg a nézőket, kik az egyszerűen nemes szerkezetü nemzeti tánczot általánosán tetszésben részesíték, s ekkép a felőlei előleges véleményeket teljesen igazolták. A vigalom hajnalig huzódott, több honi kelméből készült magyar szabásu csinos női öltözéket mutatott fel, és kivált magasb hölgyeknél igen kedvesen meglepő sergét az arany és ezüst díszítette magyar forma fejékeknek, mellyek azonban e perczben történetesen a Marie Stuart nevezetű francia divattal tökéletesen összehangzanak. A páholyok (kivált) telve voltak szép kisasszonyokkal — élő virágok' legszebbjeivel, kik között hogy többeket ne említsek, a csupa honi kelmékben és egészen magyarosan öltözött Beckers Ivánka (Stephanie) grófné' deli termete, lelkes tekintete, és gyönyörű kiejtésü magyarsága minden szemet magára vont, minden szívet elbájolt. Fiatal nők közül V. I. urnak a Pesti Divatlap' szerkesztőjének szép neje volt régi szabásu fényes magyar costumje által legkitünőbb. Iróink közül a derék Tóth Lőrinczet, karjára fűzött ifju szépségü hitvesével, Kuthy Lajost, Garayt, az ezen ünnepre hejött s a Honderü olvasói előtt is igen dicséretes irodalmi tehetségéről ismert derék novellistánk Péter Károly urat (Hevesből) s több másokat szemléltünk. A zenekar e teremhez igen gyöngé, hibásan helyezett és alig hallható vala. Jobban tetszetek a földszint mű-